

Sygn. akt III KO 139/18

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **R. B.**

z wniosku o odszkodowanie i zadośćuczynienie

za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 21 listopada 2018 r.

wniosku Sądu Okręgowego w E.

z dnia 28 września 2018 r., sygn. akt II Ko [...],

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w O.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 września 2018 r. Sąd Okręgowy w E., sygn. akt II Ko [...], zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy R. B., z wniosku o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie, innemu sądowi równorzędnemu. Wniosek Sąd uzasadnił tym, że R. B. jest adwokatem znanym w E. i rozpoznanie jego wniosku o zasądzenie odszkodowanie i zadośćuczynienia, które mogłoby doprowadzić do zasądzenia żądanych kwot, odebrane byłoby przez opinię publiczną jako sytuacja, w której osoby związane z wymiarem sprawiedliwości „same sobie przyznają pieniądze”. Jako Sąd, do którego sprawa powinna zostać przekazana wskazał Sąd Okręgowy w O., którego wyrokiem R. B. został uniewinniony od stawianych mu zarzutów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek Sądu Okręgowego w E. jest zasadny i zasługuje na uwzględnienie. Niejednokrotnie podnoszono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, w trybie art. 37 k.p.k., jako odstępstwo od fundamentalnego prawa do rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo, jest możliwe tylko w zupełnie wyjątkowych przypadkach, kiedy silne względy związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości za takim właśnie przekazaniem przemawiają.

Tak właśnie jest w niniejszej sprawie.

Wprawdzie nie ma żadnych racjonalnych argumentów, które podważałyby obiektywizm sędziów Sądu Okręgowego w E., ale za przekazaniem niniejszej sprawy innemu równorzędnemu sądowi przemawia wzgląd na opinię publiczną. Fakt, że R. B. jest adwokatem znanym w E., który często występuje przed sądami w tym mieście, nie pozostaje bez znaczenia dla społecznego odbioru toczącego się postępowania. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV KO 27/18 (Lex nr 2499837): *„Przepis art. 37 k.p.k. jako wyjątkowy musi być wykładany restryktywnie. Za „dobro wymiaru sprawiedliwości” w rozumieniu tego przepisu należy rozumieć w szczególności potrzebę ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywnym działaniu sądów i bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy.”*

Mając powyższe na uwadze uznać należy, że w interesie wymiaru sprawiedliwości pozostaje aby sprawę z wniosku R. B. o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie przekazać innemu równorzędnemu sądowi, i to takiemu, który jest usytuowany poza obszarem właściwości Sądu Apelacyjnego w [...], gdzie (przede wszystkim) wnioskodawca wykonywał obowiązki adwokata. Te wymogi spełnia Sąd Okręgowy w O..

Za zasadnością tego przekazania przemawia też i to, iż Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2018 r., sygn. akt III KO 82/18 przekazał sprawę - w trybie art. 37 k.p.k. - z wniosku S. B. o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne zatrzymanie właśnie do Sądu Okręgowego w O.. Nie bez znaczenia jest i to, że Sąd ten zmienił wyrok skazujący R. B. za zarzucane mu przestępstwa wydany przez Sąd Rejonowy w O. w sprawie VII K [...] i uniewinnił oskarżonego

od popełnienia tych czynów. Wprawdzie okoliczność ta kategorycznie nie przesądza o tym, iż także niniejsza sprawa R. B. winna być przekazana temu Sądowi do rozpoznania, to jednak nie sposób nie dostrzec, iż podstawą obydwu przywołanych wniosków (tak S. B., jak i R. B.) jest to same postępowanie karne, a obaj wnioskodawcy zostali zatrzymani w tym samym dniu i w toku tego samego postępowania, będąc obaj adwokatami. Zaszłości te przemawiają za tym by i niniejszą sprawę z wniosku R. B. rozpoznał Sąd Okręgowy w O., skoro właśnie wyrokiem tego Sądu został on prawomocnie uniewinniony od popełnienia zarzucanych mu przestępstw, a podstawą czynionych *in concreto* ustaleń będą przede wszystkim (wspólne dla obydwu wnioskodawców) akta tej samej sprawy karnej tegoż Sądu.

Kierując się następującymi względami należało postanowić jak wyżej.